

Handläggare
Sami Persson-Hentunen
Telefon: 0850819427

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2020-06-17

Årsrapport för Farsta stadsdelsnämnd 2019

Yttrande till Stadsrevisionen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande över Stadsrevisionens årsrapport 2019 för Farsta stadsdelsnämnd.

Sammanfattning

Stadsrevisionen har granskat nämndens verksamhet under 2019 och är i huvudsak positiv till arbetet som utförts. Verksamheten bedöms i allt väsentligt ha bedrivits på ett ändamålsenligt och ekonomisk tillfredställande sätt. Vissa brister konstateras inom några områden och där lämnar Stadsrevisionen rekommendationer. Det gäller bland annat det systematiska kvalitetsarbetet inom socialtjänsten, arbetet med att förebygga och uppmärksamma psykisk ohälsa hos äldre och nämndens följsamhet till dataskyddsförordningen (GDPR).

Förvaltningen kommenterar i tjänsteutlåtandet Stadsrevisionens synpunkter och redovisar vad som har gjorts och görs för att avhjälpa bristerna.

Bakgrund

Stadsrevisionen har granskat verksamheten i Farsta stadsdelsnämnd 2019 och överlämnat en årsrapport. Rapporten omfattar följande områden:

1. Verksamhet och ekonomi
2. Intern kontroll
3. Räkenskaper
4. Uppföljning av tidigare års granskning

I rapporten redovisas även översiktligt resultatet av revisionsårets övriga fördjupade granskningar.

Stadsdelsnämnden ska lämna yttrande över rapporten senast den 30 juni.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ- och familjeomsorg i samråd med övriga avdelningar.

Ärendet

Förvaltningen kommenterar nedan de brister som Stadsrevisionen lyft fram och de rekommendationer de lämnat i rapporten.

I. Verksamhet och ekonomi

Stadsrevisionen har gjort bedömningen att Farsta stadsdelsnämnd i alls väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Verksamhetsmässigt resultat

Stadsrevisionen bedömer att nämndens resultat för 2019 i allt väsentligt är förenligt med de mål som fullmäktige fastställt. Bedömningen grundas på granskning av nämndens verksamhetsberättelse och på de övriga granskningar som genomförts under året.

Nämnden har i sin verksamhetsberättelse redovisat att den bidrar till att uppfylla fullmäktiges tre inriktningsmål. Nämnden bedömer att nio av kommunfullmäktiges tolv verksamhetsmål har uppfyllts. Tre av verksamhetsmålen redovisas som delvis uppfyllda. Stadsrevisionens granskning visar att det i huvudsak finns grund för nämndens bedömning.

Under 2019 har nämnden vidtagit åtgärder avseende brister som Arbetsmiljöverket noterat inom äldreomsorgen och som

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) noterat inom vuxenheten.

Stadsrevisionen har genomfört ett antal granskningar av nämndens verksamhet. Dessa redovisas och kommenteras kortfattat här.

- ***Systematiskt kvalitetsarbete inom socialtjänsten***

I en granskning av det systematiska kvalitetsarbetet inom socialtjänstens myndighetsutövning rörande barn och unga rekommenderas nämnden att utveckla arbetet med egenkontroller och avvikelserapportering samt att stärka kännedomen om rapporteringsskyldigheten enligt lex Sarah.

Förvaltningens kommentar: Arbeta pågår med att säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetet inom berörd verksamhet bedrivs i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter.

- ***Psykisk ohälsa hos äldre***

En granskning har gjorts av nämndens arbete med att förebygga och uppmärksamma psykisk ohälsa hos äldre. Nämnden rekommenderas att utveckla systematiken i arbetet samt att se över uppföljning och analys av det förebyggande och uppsökande arbetet med målgruppen.

Förvaltningens kommentar: Nämnden har i sitt svar på projektrapporten den 28 maj i år sammanställt planerade åtgärder som säkerställer att arbetet med att förebygga och uppmärksamma psykisk ohälsa hos målgruppen sker i enlighet med lagstiftning, stadens budget och stadens riktlinjer för äldreomsorg.

- ***Inskrivningsgrad i förskolan***

En granskning har genomförts av om nämnden bedriver ett systematiskt arbete för att öka inskrivningsgraden i förskolan i socioekonomiskt utsatta områden. Nämnden rekommenderas att utveckla arbetet i områden med låg inskrivningsgrad.

Förvaltningens kommentar: I den senaste rapporten om inskrivningsgrad från stadsledningskontoret har Farsta förbättrat sitt utfall. Vid årsskiftet 2019 var inskrivningsgraden 95,1 procent i jämförelse med 94,0 procent 2018. Jämförelsevis har stadens genomsnittliga inskrivning minskat från 94,3 procent 2018 till 93,9 procent 2019.

förskoleplats har identifierats och information kommer att skickas ut i maj om vikten av att barn går på förskola och hur man ställer sig i kö. Förskoleverksamheten samverkar med socialtjänsten och andra organisationer som möter de berörda familjerna.

Barnavårdscentralen kommer i kontakt med i princip alla Farstabarn. De har alltid dialog med vårdnadshavarna om vikten av förskola och förvaltningen har tagit fram material som de och den öppna förskolans personal kan använda i sitt informationsarbete.

Informationsmaterial har även tagits fram för att underlätta för förvaltningens stadsdelsmammor och samhällsväglare som arbetar uppsökande och möter flera av de familjer som av olika skäl inte har efterfrågat förskola. De motiverar hemmavarande kvinnor att söka till svenska för invandrare (SFI) eller arbete och det blir då naturligt att även informera om varför förskoleverksamhet är bra för barnen och hur man söker förskola. I informationen finns länkar till Skolverkets information om förskoleverksamhet på flera språk samt till stadens hemsida för ansökan till förskola. Ett digitalt informationsmaterial med bildstöd har även tagits fram som tydliggör vad förskoleverksamhet innebär.

Ekonomiska resultat

Nämnden redovisar sammantaget en budget i balans. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om budgetföljsamhet har uppnåtts. Utfallet visar att budgethållningen har varit tillräcklig även om nämnden redovisar avvikelser från budget inom vissa verksamhetsområden. Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredställande sätt och arbetar vidare med att komma tillrätta med de avvikelser som nämns i rapporten.

II. Intern kontroll

Stadsrevisionens samlade bedömning är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har varit tillräcklig. Av genomförda granskningar framgår att inga väsentliga brister har noterats. Nämnden har en organisation med en i huvudsak tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och att förhindra fel och oegentligheter. Nämnden genomför årligen analyser som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras. Nämndens interna kontrollplan fastställer vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker. Kontrollerna enligt den interna kontrollplanen följs upp systematiskt och fortlöpande. Resultaten rapporteras tertiälvís till ledningsgruppen samt till nämnden i verksamhetsberättelse. Påträffade avvikelser har dokumenterats.

Nämnden har en i huvudsak tillfredsställande uppföljningsstruktur. Rapporteringen om verksamhet och ekonomi ger aktuell, rättvisande och tillförlitlig information. Vid befarade underskott har nämnden ett strukturerat arbete för åtgärder. Nämndens äldreomsorg har varit föremål för åtgärder under en flerårsperiod och även för 2019 har berörda enheter utarbetat åtgärdsplaner. Åtgärderna har gett viss effekt inom hemtjänsten, men underskott kvarstår och har ökat på beställarsidan med anledning av ett stort antal placeringar i vård- och omsorgsboenden. Antalet har varit markant över budget under 2019. Det har skett en minskning i antal insatser sedan i augusti, men långt ifrån den grad som förvaltningen förväntat sig.

- **Implementering av dataskyddsförordningen**

En granskning har gjorts av nämndens följsamhet till dataskyddsförordningen (GDPR) som trädde i kraft den 25 maj 2018. Syftet var att granska hur stadens nämnder och kommunstyrelsen har infört förordningen. Specifika rekommendationer för Farsta stadsdelsnämnd har nu lämnats i årsrapporten. Stadsrevisionen bedömer att nämndens arbete med personuppgiftshanteringar inte är helt tillräckligt och att arbete kvarstår innan nämnden uppnår kraven i förordningen.

Nämnden har utsett dataskyddsombud och anmält dataskyddsombud till Datainspektionen. Nämnden arbetar däremot inte regelbundet och systematiskt med inventering av personuppgiftsbehandlingar. Förvaltningen har inte informationsklassat sina informationstillgångar eller genomfört en kartläggning av behovet av personuppgiftsbiträdesavtal. Nämnden rekommenderas även att utveckla styrning och uppföljning av arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen.

Förvaltningens kommentar: Nämnden har vidtagit och planerat åtgärder enligt Stadsrevisionens rekommendationer för att efterleva dataskyddsförordningen. För att utveckla styrning och uppföljning av arbetet har en organisation med fördelning av ansvar samt utsedda funktioner för rapportering, registrering och uppföljning tagits fram. Till det kommer rutiner att utarbetas för hur nämnden över verksamhetsåret systematiskt ska följa upp risker och kontrollera att personuppgiftsbehandlingar är registrerade och bedömda. En kartläggning av behovet av personuppgiftsbiträdesavtal har påbörjats. Nämnden kommer under året att klassa nämndens informationstillgångar.

III. Räkenskaper

Nämndens räkenskaper bedöms ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning. Räkenskaperna bedöms vidare vara upprättade enligt lag om kommunal bokföring och redovisning samt följer god redovisningssed. Bedömningen baseras på Stadsrevisionens granskning av nämndens bokslut och på övriga granskningar som genomförts under året.

IV. Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Stadsrevisionen gör årligen uppföljningar för att bedöma om nämnden har följt rekommendationerna. Av granskningarna som följts upp under 2019 har nämnden i huvudsak tagit hänsyn till revisionens rekommendationer.

- **Informationssäkerhet**

Den väsentligaste rekommendationen som återstår att genomföra avser att kommunicera, implementera och kontrollera efterlevnaden av stadens riktlinjer för informationssäkerhet i organisationen.

Förvaltningens kommentar: Under 2019 har nämndens informationssäkerhetssamordnare och dataskyddsombud genomgått en utbildning i informationssäkerhet för att öka kompetensen om informationssäkerhetsarbetet. Detta arbete har diskuterats på ledningsnivå och under 2020 uppmanas samtliga medarbetare att genomföra stadens digitala utbildning i informationssäkerhet. Uppföljningen kommer bland annat ske via nämndens internkontrollplan för 2020.

- **Samverkan mellan skola och socialtjänst**

En uppföljande granskning har genomförts om samverkan mellan skola och socialtjänst. Granskningen visar att nämnden bör förbättra kunskapen om stödmaterialet för samverkan och att nämnden behöver inkludera fler friskolor i den samverkan som sker.

Förvaltningens kommentar: Berörda chefer och medarbetare har efter granskningen fördjupat sig i materialet och använder sig av det i arbetet samt vid samverkan med skolan. En uppföljning av kunskapsnivån kommer att genomföras under senare delen av 2020. Samtliga friskolor inom Farstas stadsdelsområde har involverats inom ramen för samverkan om barn i behov av särskilt stöd (BUS).

- **Delegationsordning**

En uppföljande granskning har även gjorts av om nämndens delegationsordning och åiterrapportering överensstämmer med

kommunallagens bestämmelser. Stadsrevisionen bedömer att detta delvis är uppnått. Stadsrevisionen lämnar rekommendationen att nämnden bör säkerställa att samtliga erforderliga beslut från nämnd till delegat finns på plats i enlighet med kommunallagen. Nämnden bör även säkerställa att delegationsbeslut anmäls i enlighet med kommunallagens bestämmelser samt utveckla sin interna kontroll av delegation.

Förvaltningens kommentar: Nämnden kommer att ytterligare förtydliga sitt mandat till förvaltningschefen att vidaredelegera de former av beslut som nämnden har delegerat till förvaltningschefen. Stadens juridiska avdelning har åter kontaktats för vägledning när det gäller anmälan till nämnden av beslut som får överklagas enligt 13 kap. kommunallagen (laglighetsprövning). En rutin kommer att införas för anmälan av sådana beslut. Nämnden kommer också att göra kontroller för att löpande följa upp att beslut inom organisationen fattas enligt nämndens delegeringar och förvaltningschefens vidaredelegeringar.

- ***Handläggning och dokumentation av LSS-ärenden i enlighet med DUR***

En uppföljande granskning har genomförts av DUR-handläggning (DUR – dokumentation, utvärdering, resultat) och uppföljning av beslutade insatser för personer med funktionsnedsättning. Granskningen visar att nämnden fortfarande behöver vidta åtgärder vad gäller systematisk kontroll av kvaliteten på DUR-utredningarna.

Förvaltningens kommentar: Arbetet pågår att säkerställa att nämnden kan säkra kvaliteten i DUR-utredningarna.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande över Stadsrevisionens årsrapport 2019 för Farsta stadsdelsnämnd.

Kerstin Sandström
Stadsdelsdirektör

Farsta stadsdelsförvaltning
Förvaltningschef

Storforsplan 36, 11 tr.
Box 113
123 22 Farsta
Växel 08-50818000
Fax
farsta@stockholm.se
stockholm.se

Bilagor

1. Stadsrevisionens årsrapport 2019 för Farsta stadsdelsnämnd
2. Stadsrevisionens revisionsberättelse 2019 för Farsta stadsdelsnämnd

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Kerstin Sandström, Stadsdelsdirektör	2020-06-05